

RMK puidu varguse ja puude ebaseadusliku raiega tekitatud kahju suuruse arvestamise juhend

1. Üldsätted

- 1.1. Käesolev juhend kehtestab nõuded ümarpuidu, energiapuidu ja hakkpuidu vargusega ning puude ebaseadusliku raiega tekitatud kahju arvestamiseks.
- 1.2. Puidu varguse korral arvestab kahju suuruse ja esitab süüteoteate PPA-le lao eest vastutav struktuuriüksus. Puude ebaseadusliku raie korral arvestab kahju suuruse ja esitab süüteoteate PPA-le metsaosakond.

2. Mõisted ja lühendid

Juhendis kasutatakse mõisteid ja lühendeid järgmises tähenduses:

- 2.1. puit – varumise või hakkimise käigus tekkinud müügiväärtust omav toode, mis jaguneb ümarpuiduks, energiapuiduks ja hakkpuiduks;
- 2.2. RÕT – raieõiguse töölaud;
- 2.3. PPA – Politsei- ja Piirivalveamet.

3. Kahju arvestamine ümarpuidu varguse korral

- 3.1. Ümarpuidu varguse korral võetakse kahju arvestuse aluseks vastava sortimendi keskmine vahelaohind vargusele eelneval kuul. Kui eelneva kuu kohta vahelaohind puudub, võetakse aluseks sellele eelneva kuu vahelaohind.
- 3.2. Sortimentide keskmised vahelaohinnad võetakse RMK veebilehel asuvast [hinnastatistika aruandest](#). Kui on varastatud sortimenti, mille vahelaohind hinnastatistika aruandes puudub, esitatakse keskmise vahelaohinna teadasaamiseks päring e-posti aadressile puiduturustus@rmk.ee.
- 3.3. Tekitatud kahju suurus on sortimendi vahelaohinna ja varastatud sortimendi koguse korrutis.

4. Kahju arvestamine hakkpuidu varguse korral

- 4.1. Hakkpuidu varguse korral võetakse kahju arvestuse aluseks hakkpuidu keskmine müügihind vargusele eelneval kuul. Kui eelneva kuu kohta müügihind puudub, võetakse aluseks sellele eelneva kuu hind.
- 4.2. Hakkpuidu keskmine müügihind võetakse RMK veebilehel asuvast [hinnastatistika aruandest](#).
- 4.3. Tekitatud kahju suurus on hakkpuidu müügihinna ja varastatud koguse korrutis.

5. Kahju arvestamine energiapuidu varguse korral

- 5.1. Energiapuidu varguse korral võetakse kahju arvestuse aluseks:
 - 5.1.1. hakkpuidu keskmine müügihind vargusele eelneval kuul. Kui eelneva kuu kohta müügihind puudub, võetakse aluseks sellele eelneva kuu hind;
 - 5.1.2. hakkimise ja hakkpuidu veo keskmine ühikuhind vargusele eelneval kuul.
- 5.2. Hakkpuidu keskmine müügihind võetakse RMK veebilehel asuvast [hinnastatistika aruandest](#). Hakkimise ja hakkpuidu veo keskmine ühikuhind võetakse [eelarve täitmise aruandest](#).
- 5.3. Tekitatud kahju suurus on hakkpuidu müügihind miinus hakkimise ühikuhind miinus hakkpuidu veo ühikuhind, korrutades saadud summa varastatud kogusega.

6. Kahju arvestamine keskmise kännudiametriga üle 8 cm puude ebaseadusliku raie korral

- 6.1. Puude ebaseadusliku raie korral klupitakse raiutud kändude diameetrid ja teisendatakse need rinnasdiameetrile vastavalt keskkonnaministri 09.06.2010 käskkirja nr 821 „Metsa hindamise metoodilises juhendis“ toodud valemitele, mida kasutatakse ka „Kändude kluppimisandmete lehel“, mille vorm asub DHS-i sarjas „[Dokumentide vormid ja aluspõhjad](#)“.
- 6.2. Kõik ebaseaduslikult raiutud puude kändud klupitakse või määratakse nende diameetrid proovitükkide meetodil.
- 6.3. Proovitükkide raadiuseks on 20 m ja nende arv peab tagama võimalikult täpse kahju suuruse arvestamise.
- 6.4. Iga kännule määratakse tarbeklass vastavalt kahjustusastmele. Tarbeklassid on:
 - 6.4.1. terve – puit ei ole kahjustatud ja saab palki, kännul puudub metsamädanik;
 - 6.4.2. pooltarve – puit on osaliselt kahjustatud, saab paberipuitu ja palki, kännu läbimõõdust kuni 50% kahjustatud metsamädanikuga;
 - 6.4.3. küte – puit on tugevalt kahjustatud, saab küttepuitu, kännu läbimõõdust üle 50% kahjustatud metsamädanikuga.
- 6.5. Keskmise kõrgus määratakse puuliikide lõikes, mis saadakse:
 - 6.5.1. olemasolevatest metsakorraldusandmetest;
 - 6.5.2. kasvavate puude alusel;
 - 6.5.3. boniteerimistabeli alusel.
- 6.6. Kännud klupib metsaülem või tellib nende mõõtmise.
- 6.7. Metsaülem edastab „Kändude kluppimisandmete lehe“ raieõigusspetsialistile.
- 6.8. Raieõigusspetsialist sisestab ebaseadusliku raie andmed RÕT-i.
- 6.9. Kahju arvestatakse RÕT-s korrutades selleks ebaseaduslikult raiutud puidu koguse puuliigiti vastava tarbeklassi hinnaga vahelaos ning lahutades sellest ülestöötamishinna.
- 6.10. RÕT-s olevad hinnad on kinnitatud vastavalt „RMK kasvava metsa raieõiguse müügi juhendile“.
- 6.11. RÕT-st saadud tekitatud kahju suuruse esitab raieõigusspetsialist metsaülemale.

7. Kahju arvestamine keskmise kännudiametriga alla 8 cm puude ebaseadusliku raie korral

- 7.1. Ebaseaduslikult raiutud puidu koguse määrab metsaülem metsakorraldusandmete alusel või silmamõõduliselt.
- 7.2. Metsaülem esitab kahju arvestamise aluseks oleva hinna saamiseks päringu e-posti aadressile puiduturustus@rmk.ee.
- 7.3. Tekitatud kahju suurus on kasvava võsa hariliku väärtuse ning ebaseaduslikult raiutud puidu koguse korrutis.